

Volebný program - voľby kandidáta na dekana FEI STU na funkčné obdobie 2015-2019

prof. Dr. Ing. Miloš Oravec

Východiská

Fakulta elektrotechniky a informatiky STU má dlhodobu pozitívnu tradíciu, je vo verejnosti dobre vnímaná a patrí k najúspešnejším fakultám. V ďalšom funkčnom období sa dá kontinuálne nadviazať na výsledky dosiahnuté v terajšom funkčnom období. Ilustrovať to možno na viacerých príkladoch. Fakulte sa podarilo zvýšiť počty študentov aj napriek nepriaznivému demografickému vývoju. V oblasti vedy a výskumu mala naša fakulta najvyššie podiely zo všetkých súčastí STU na úspešnosti v získavaní domácich (32%) a zahraničných (61%) výskumných grantov v roku 2013. Financie získané našou fakultou v roku 2013 na jedného tvorivého pracovníka v domácich aj zahraničných výskumných grantoch boli najvyššie zo všetkých súčastí STU¹. Podľa rankingu fakúlt vysokých škôl v SR na základe porovnania ukazovateľov kvantity a kvality vzdelávania a výskumu organizácie ARRA za rok 2013² sa naša fakulta v skupine TECH umiestnila na treťom mieste (rovnako ako v predchádzajúcich dvoch rokoch). Je to najvyššie umiestnenie z fakúlt elektrotechnického a informatického zamerania. Lichotivo pre FEI STU vyznieva jeden z najvyšších nástupných plátov našich absolventov v SR a ich takmer nulová nezamestnanosť.

Naša fakulta však má aj určité ohrozenia. Patrí sem napr. demografický vývoj, pokles záujmu o štúdium na technických vysokých školách, vyššia atraktivita štúdiá v zahraničí. Neprijemnou, a pritom ťažko pochopiteľnou, je nie dobrá atmosféra na fakulte z pohľadu vzťahov medzi pracoviskami, v dôsledku ktorej môže fakulta vysielat aj negatívne signály smerom navonok. Tento problém považujem za veľmi závažný a zasadím sa o upokojenie situácie na fakulte. Naša rozmanitosť musí predsa byť našou silou a nie dôvodom sporov. Hľadajme priateľov, nie nepriateľov, sme predsa kolegovia! Našou cestou musí byť zodpovednosť.

Pedagogika

Koncepcia pedagogiky je daná materiálmi FEI STU vypracovanými v rámci komplexnej akreditácie v roku 2014. Tieto zohľadňujú stav a štruktúru fakulty, kvalifikačnú úroveň a počty pracovníkov a študentov. Po úspešnom priebehu akreditácie bude potrebné zaviesť do života nové študijné programy vo všetkých troch stupňoch štúdia.

Veľmi dôležitou črtou štúdia je ľudskosť v priamom kontakte so študentmi, čo vedie k dobrým vzťahom a je tou najlepšou propagáciou fakulty. Študentov musíme aktívne zahrnúť do hodnotenia kvality štúdia a tiež využívať tútorstvo študentov (vedenie študentov študentmi) a finančne ho podporiť. Ďalším faktorom je znižujúca sa úroveň stredoškolského štúdia študentov, ktorej treba v rozumnej miere prispôsobiť metódy a obsah výučby (včítane individuálnych foriem výchovy a študentskej projektovej práce). Celkovému výsledku štúdia môže tiež prospieť zmena organizácie skúšok a výučba v skupinách s primeraným počtom študentov. Musíme brať do úvahy špecifiká ústavov pri započítavaní výkonov, akými sú napr. rôzne počty študentov na jednotlivých ústavoch (cca polovica študentov bude pôsobiť v študijnom programe Aplikovaná informatika), či rôzne počty získavaných projektov a pod. Dôležité je nielen vyučovanie cudzích jazykov, ale tiež vyučovanie v cudzích jazykoch. Fakulta musí vyvinúť úsilie na zachovanie výučby dvoch jazykov a zabezpečiť ju personálne. Na univerzitnej úrovni v súčinnosti s Rektorátom STU je potrebné vyriešiť problém výučby v cudzom jazyku (jazyk výučby podľa ECTS Label) a jej finančného ohodnotenia. Našou úlohou je ďalej rozvíjať najlepšie tradície poskytovania komunikačných zručností a telesnej kultúry aj s prepojením na výskum.

Univerzita je z pohľadu vzdelávania živým organizmom, a teda už súčasne so zavádzaním výsledkov komplexnej akreditácie do praxe treba vytvoriť koncepciu ďalšieho kontinuálneho rozvíjania pedagogiky, ktorá bude zahŕňať aktualizáciu a modernizáciu predmetov, foriem výučby a študijných programov. Dôležitá bude analýza možností rozvoja prezenčnej, dištančnej, príp. kombinovanej metódy výučby. V rozumnej dobe bude tiež potrebné zvážiť vytvorenie medziodborových, prierezových študijných programov, aj v spolupráci s inými fakultami a univerzitami (smerovanie do oblasti umenia, manažmentu a pod.).

Veda a výskum

Zo skutočností uvedených v časti Východiská je zrejmé, že FEI STU je úspešná v získavaní domácich a medzinárodných projektov. V nasledujúcom období bude rásť dôležitosť medzinárodných projektov a fakulta bude musieť takúto orientáciu naďalej podporovať. Pôjde o transparentnú a motivačnú podporu pracovísk, či už finančne z fakultnej réžie získanej z projektov, či kvalitným servisom v oblasti vedy z úrovne dekanátu (ekonomické oddelenie, oddelenie vedy a výskumu). Bude sa potrebné zasadiť o zlepšenie takýchto servisných funkcií (včasná vybavovanie výkazov a pod.). Dôležité bude zlepšiť spoluprácu pracovísk fakulty a zvýšiť

¹ Vročná správa STU za r. 2013, http://www.stuba.sk/new/docs//stu/uradna_tabula/vyrocn_spravu/o_cinnosti/vs2013www.pdf

² ARRA - hodnotenie fakúlt vysokých škôl za r. 2013, http://www.arra.sk/sites/arra.sk/files/file/ARRA_Sprava_2013.pdf

zapojenie študentov do výskumu. V neposlednom rade je nutná zmena (optimalizácia) v toku financií štruktúrnych fondov. Na podporu vedy a výskumu tiež musíme využiť rektorátne pracoviská a budovať vzťahy s financujúcimi agentúrami a ministerstvom.

Hospodárska činnosť, spolupráca s firmami

Naša univerzita je verejná vysoká škola, a teda významnou zložkou spolufinancovania je spolupráca s praxou. Na podporu tejto oblasti je v prvom rade potrebné oživiť činnosť priemyselnej rady. Uvedomme si, že úloha firiem je stále dôležitejšia. Domáce a medzinárodné projekty sa získavajú čoraz ťažšie a spolupráca s firmami sa stáva jednou z mála možností získavania financií. Financie na vedu a výskum v EÚ sú vo väčšej miere smerované do firiem ako na univerzity. Z tohto pohľadu je dôležitá hlavne spolupráca s medzinárodnými firmami. Samozrejme, je treba uchádzať sa aj o domáce granty grantových agentúr (VEGA, APVV, KEGA), ktoré sú okrem získavania financií dôležité z pohľadu plnenia kritérií odborného rastu zamestnancov ako aj z pohľadu akreditácie.

Riadiaca práca

Hlavnými charakteristikami riadenia fakulty musí byť zodpovednosť a transparentnosť. Je nutné optimalizovať činnosť riadiacich orgánov fakulty a zlepšovať informovanosť akademickej obce o aktivitách, realizovaných vedením fakulty a o dosiahnutých výsledkoch. Dekanát musí byť vnímaný ako efektívny nástroj podpory výskumu, pedagogiky a spolupráce s praxou. Budeme pokračovať v rozvoji ústavov a inštitútov a budovaní ich vnútornej štruktúry. Pokúsime sa nájsť optimálny vzťah a spoluprácu vedenia fakulty, vedúcich pracovísk a garantov študijných programov. Prostriedkom efektívneho využitia priestorov fakulty je pasportizácia, ktorá musí viesť k získaniu dodatočných prostriedkov (príspevok k viacdrojovému financovaniu fakulty). Riadiaca práca sa musí prejavovať v optimalizácii rôznych činností v oblasti pedagogiky, vedy a výskumu a spolupráce s praxou. Príkladom môže byť optimalizácia zberu a registrácie výstupov vedy a výskumu (elektronické separáty, fungujúce databázy).

Propagácia

Vo vysoko konkurenčnom prostredí slovenského vysokého školstva (množstvo tradičných a novovzniknutých univerzít) a zahraničného vysokého školstva (nespoplatnené školstvo v štandardnej dĺžke štúdia s modernými laboratóriami, učebňami a sociálnym zázemím v susedných krajinách) je propagácia štúdia na fakulte a propagácia celej fakulty nevyhnutná. Dôraz budeme klásť na spoluprácu so strednými školami. Formy môžu byť rôzne, podporíme rôzne možnosti školenia učiteľov stredných škôl – takéto projekty na fakulte už máme a touto cestou treba pokračovať. Dajú sa takto vytvárať učebné materiály a vytvorené kurzy akreditovať na úrovni ministerstva. Dôležité je podporovať aj e-learning. Kvalitné e-learningové materiály sú účinnou motiváciou pre stredoškolských študentov. Vysoký dôraz budeme klásť na úlohu študentov v propagácii. Študenti sú ochotní pomôcť nám v propagácii, zúčastňovať sa na veľtrhoch, fakultných a rektorátnych akciách chodiť na stredné školy a hovoriť so študentmi a študentkami. Tieto snahy treba aj finančne oceniť. Okrem propagácie kvality výučby je dôležité to, čo je v tomto dokumente už zdôraznené – ľudskosť v priamom kontakte so študentmi. Ak totiž budú môcť študenti propagovať aj tento aspekt, máme spoločne vyhrané. Je dôležité tiež budovať propagačnú komisiu fakulty, podporovať jej činnosť a v rámci nej zabezpečiť výrazný vplyv študentov, ich činností a názorov. Aj nami budované centrá excelentnosti a výsledky projektov musíme považovať za dôležitú zložku propagácie. Treba však stavať aj na marketingových aktivitách v spolupráci s firmami (propagácia prostredníctvom webu, elektronických médií a pod.)

Sociálne hľadiská

V rámci sociálneho programu môže fakulta rozvíjať hlavne športoviská (telocvične a plaváreň) a jedáleň. Relatívne finančne nenáročne sa dá skultúrňovať prostredie fakulty (v súčasnosti si pracovníci a študenti hlavne na prízemí fakulty nemajú kde sadnúť, spojovacia chodba medzi blokmi by mala zmeniť svoj vzhlad). Študovňu knižnice je možné modernizovať a sprístupniť vo väčšej miere študentom nielen na štúdium, ale aj ako miesto stretávania a organizovania rôznych akcií. Dajú sa tiež organizovať fakultné akcie v rámci teambuildingu. Je tiež nutné dobudovať prístup k internetu (wifi sieť). Študenti sú ochotní v uvedených činnostiach výrazne pomôcť a fakulta ich musí podporiť. Nesmieme zabúdať na podporu doktorandov, mladých pedagógov a vynikajúcich študentov.

Ľudské zdroje

Získavať kvalitných ľudí v podfinancovanom slovenskom vysokom školstve je veľmi ťažké. Doktorandi a mladí pedagógovia a výskumníci nie sú ochotní žiť iba zo mzdových prostriedkov. Fakulta ich teda musí podporiť pri zapájaní sa do vedeckých projektov a do spolupráce s praxou. Musíme tiež podporovať spin-off

a start-up spoločnosti. Je nevyhnutné, aby ľudia cítili možnosť a podporu kvalifikačného rastu prostredníctvom dizertácií, habilitácií a inaugurácií (docent vo veku 30-35 rokov, profesor vo veku 40-45 rokov). Okrem toho by sme mali na fakultu pritiahnúť zahraničných odborníkov, napr. vo forme semestrálnych pobytov profesorov a docentov.

Najdôležitejšie je, aby si pracovníci vytvorili silný kladný vzťah k fakulte, pretože iba tak môže mať FEI STU pozíciu najlepšej fakulty tohto druhu na Slovensku. Cieľom je udržateľnosť takejto pozície, čo sa dá dosiahnuť kvalitnou pedagogikou, vedeckými projektmi, spoluprácou s firmami a propagáciou toho najlepšieho, čo na fakulte máme. Ale hlavným cieľom je, aby ľudia radi chodili do práce a aby boli hrdí na našu fakultu.

V Bratislave, 20.10.2014

Miloš Oravec